

Kreativa Sverige!

Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44)

Sammanfattning

Svensk Live tillstyrker innehållet i den väl genomförda utredningen om att ta fram en nationell strategi för de kreativa näringarna i Sverige. Hela huvudtesen om samverkan mellan framför allt kultur- och näringspolitiken har vi efterlyst länge. De förslag som utredningen lägger gällande detta ser vi som det absolut viktigaste för att företag baserade på ett kulturellt innehåll ska kunna fortsätta att existera, men också att fortsätta att växa. Resonemangen om att en bred kultur kan skapa en elit som kan utgöra en kraftfull näring bejakar vi också. Vi ser att det, när det gäller vårt område livemusik, är viktigt att se mindre arrangemang och konserter som en motsvarighet till övrigt näringslivs verksamheter som då kallas "research and development". Att utveckla livemusiken (som står för över hälften av musikkonsumtionen i landet) genom små scener som utvecklar framtiden arrangörer och artister. Detta handlar också om att uppfylla de kulturpolitiska målen där tillgänglighet av kultur i hela landet beskrivs som viktigt. För att kultur- och näring ska kunna samverka stöttande krävs ett omfattande arbete med att kompetensutveckla personalen på framför allt kulturmyndigheterna för att de, som det beskrivs i utredningen, ska kunna verka främjande i de verksamheter som behöver insatser från både kultur och näring. I vårt remissvar fokuserar vi i huvudsak på de resonemang som utredningen innehåller och lämnar synpunkter på dessa.

Om Svensk Live

Svensk Live är en ideell förening som samlar cirka 280 arrangörer i hela landet. Allt från mindre musikföreningar till de allra största klubbarna, festivalerna, konserterna och arenorna. Svensk Lives motto är: Att förbättra världen med livemusik och förbättra världen för livemusik! Svensk Live driver ett påverkansarbete för att förbättra medlemmarnas förutsättningar inom både kultur- och näringspolitiken.

Mer än näringspolitik, mer än kulturpolitik - sid 25

Rubriken ovan talar för sig själv och är precis vad vi efterfrågar. I många dialoger med både statliga och regionala kulturmyndigheter så blir vi hänvisade från den ena till den andra när vi lyfter frågor om stöd till kulturföretagare. Här har kulturmyndigheterna en stor kompetensbrist och förstår inte att t ex ett litet stöd till en arrangör på landsbygden kan vara den lilla bit som behövs för att ett arrangemang ska gå runt. Om ett sådant stöd uteblir blir inte arrangemanget av och inte heller de näringsverksamheter som är beroende av arrangemanget. Artisters, arrangörers, restauratörers inkomster försvinner helt enkelt och

man motverkar det kulturpolitiska målet om att kultur ska vara tillgängligt i hela landet. Till skillnad från statliga och regionala institutioner som har nästa hela sin finansiering från det offentliga, kan en arrangör med bara ett litet ekonomiskt stöd generera huvuddelen av sina inkomster på kommersiella grunder. Att lägga 10 000 kronor på ett arrangemang i t ex Åmål gör att det arrangemanget kan generera ytterligare 50 000 kronor och arbete och kultur sprids då för sammanlagt 60 000 kronor direkt via arrangemanget, men genererar också turistekonomiska effekter. Här möts vi hela tiden av att den s k popmusiken är kommersiell och därför ska stå helt och hållet på egna ben. En stenhård gräns som minskar möjligheten att bedriva företag baserade på kultur.

Ideella föreningars betydelse för privata företag - sid 36

I Europa kallas små arrangörer för "grassroots venues" och det finns ett arbete för att försvara dessas existens i enlighet med ovan, d v s utan de små finns inte heller det stora. Ideella föreningar omsätter oftast inte särskilt stora ekonomiska värden, men de är viktiga för att de bildar ett fundament för utveckling tillsammans med kulturskolan och studieförbunden som gör att ekonomiska värden kan uppstå på längre sikt. Att skapa ekonomiska värden på sikt är inte varken kulturskolans eller studieförbundens huvuduppgift men de bygger en mylla som gör att företag som arbetar med musik kan växa och frodas. Att spara in på dessa verksamheter är att ta bort förutsättningar för Sveriges förmåga att skapa nya artister, låtskrivare och arrangörer.

Ett utökat ansvar för kunskapsutveckling, samt statistik på och forskning om de kulturella och kreativa företagen - sid 48

Vi har tillsammans med Svensk Scenkonst, Riksidrottsförbundet och Besöksnäringens Forsknings- och Utvecklingsfond med flera börjat bygga en repeterbar statistik som gör att man kan följa utvecklingen av evenemangsbranschen. Satsningen finansieras delvis av Tillväxtverket och i utredningen av Kreativa Sverige ser vi att det efterlyses statistik som är repeterbar över tid. Vi är beredda att diskutera om vi ska överlåta det arbete, som vi har ägnat några år åt och som kostat oss pengar, till någon myndighet som samlar statistik långsiktigt för de kreativa näringarna. Någon myndighet kan behöva ta över ansvaret för fortsatt statistikinsamling under en tioårsperiod i enlighet med utredningens förslag.

Ta tillvara företagens innovation för grön och social hållbarhet i samhället - sid 57

I frågor om ekologisk hållbarhet ligger Svensk Live långt fram och genomför en satsning under namnet Greentopia. Vi arbetar med tre fokusområden: mat & dryck, textil och transport och detta gör vi i tre perspektiv: konsument, producent och intressent. I satsningen finns Riksidrottsförbundet, Svensk Live och andra aktörer. Vi samlar evenemangsnäringen i ett bra samarbete. Vi genomför klimatkonferenser i samband med festivalen Way Out West och vi har tagit fram ett klimatlöfte som många företag och organisationer har skrivit på. Vi behöver fortsätta att led utvecklingen för att nå målen i agenda 2030. Vi ser en stor potential i att påverka våra miljontals besökare till beteendeförändring och vi har lyckats med detta tidigare i fråga om social hållbarhet genom satsningen "Dare to Care" som vi genomför i samverkan med RFSU. Dare to Care har fått pris som bästa brottsförebyggande arbete av BRÅ och vi har fått priser för vårt arbete med Greentopia. Denna typ av satsningar för att främja ekologisk och social hållbarhet är

avgörande och här spelar kulturen och kulturföretagen en viktig roll. Denna typ av arbete behöver fortsatt stöd och vara något som också räknas in som värdefullt arbete när t ex Kulturrådet delar ut pengar till organisationer, vilket inte är fallet i dagsläget.

Långsiktigt och snabbt på upphovsrättens marknad - sid 60

Upphovsrätten är viktig och avgörande för de kreativa näringarna. Vi behöver dock påpeka att de upphovsrättsorganisationer som finns inom vårt område inte fungerar tillfredställande och att användarperspektivet behöver lyftas ytterligare. Monopol på marknaden har gjort att t ex Stim inte arbetar effektivt och har extremt höga administrativa kostnader som saknar motstycke. Ett exempel är att de tar cirka 30% av upphovsintäkterna för att samla in och dela ut pengar till kompositörer. PRV som är tillsynsmyndighet för Stim behöver ha en mer aktiv roll så att Stim börjar förhandla enligt lagstiftningen som säger att förhandlingar ska ske "enligt god affärsed" och att de inte ska "missbruka sin dominerande ställning".

Alltså behöver ett användarperspektiv värnas när det gäller upphovsrätten. Att höja avgifter är ett sätt att öka upphovsrättspersonernas intäkter men ett annat sätt är att sänka de administrativa kostnaderna genom ökad produktivitet, som i många andra verksamheter i samhället. Upphovsrätter är en delmängd av de kostnader som finns i olika affärsmodeller och det är inte så enkelt att dessa kostnader bara kan öka eftersom pengarna behöver tas ut någonstans och det är inte säkert att konsumenterna är villiga att betala mer, vilket alltså kan minska konsumtionen.

Regionerna

I Dalarna har man sedan några år byggt upp en verksamhet under namnet Dalapop som vi vill lyfta som ett bra exempel. Det finns ytterligare några bra satsningar i regioner som t ex Talent Coach i Kalmar, BD-pop i Norrbotten, Viva Sounds i Västra Götaland. Vidare bedriver och utvecklar Svensk Live verksamheter regionalt som Skånsk Live, Live Halland, Östergötland Live, VG Live, Småland Live med flera. Syftet med Svensk Lives regionala verksamheter som vi ska bygga upp i alla Sveriges 21 regioner är vara samarbetspart men också motpart till regionerna, för att förbättra förutsättningarna för livemusiken. I kultursamverkansmodellen tas inte tillräckligt stort ansvar för det fria musiklivet och institutionerna, som ofta ägs av regionerna, får nästa alla medel inom musikområdet. Detta behöver förändras och Svensk Live har i t ex Västra Götaland föreslagit att regionen ska stötta det fria musiklivet i regionens 49 kommuner med 5 Mkr. Här har vi mött motstånd och vi är inte i närheten av de 5 Mkr. Beloppet som vi efterfrågar utgör 1% av det belopp som regionen satsar på sina två orkestrar. Det blir tydligt att regionen inte ser att 5 Mkr i detta exempel skulle kunna generera kanske 50 Mkr i näringsverksamheter plus turistekonomiska effekter. Regioner och andra stödfunktioner behöver förstå att utväxlingen av medel till arrangörer är stor och att relativt små stöd gör kultur tillgänglig i hela landet samt skapar arbetstillfällen.

Stockholm den 16 december 2022

Joppe Pihlgren
Verksamhetsledare Svensk Live

